

De tien plagen

Aan de overkant van de Parkstraatsloot, slechts bereikbaar door een groene brug, staat een rij huizen, die nog altijd de naam draagt van 'De tien plagen'. Het zijn huisjes, die de grote veranderingen die in de loop van de jaren in de Zaanstreek hebben plaats gevonden, hebben getrotseerd. Nog altijd is hier Zaandam, zoals het jaren geleden was, te herkennen.

Niet uit hun isolement

Oudheidkundige Sipke Lootsma schrijft in zijn boek Historische studiën over de Zaanstreek, dat de aan de Silvere Saen gelegen dorpen oorspronkelijk bestonden uit een rij huizen langs de Westelijke oever, te Zaandam aan beide oevers. Haaks op deze huizenrij zijn in de loop der jaren een groot aantal paden aangelegd, die bestaan uit één of twee rijen woningen en pakhuizen. In het laatste geval heeft vaak een smalle sloot de scheiding gevormd en heeft men te doen gehad met twee afzonderlijk benoemde paden.

Een boerderij heeft nu eenmaal een sloot nodig, teneinde goed te kunnen werken. Mede hierdoor zijn de huisjes in 1939 nog altijd niet uit hun isolement verlost. Zij liggen daar achter die sloot en zijn slechts bereikbaar langs een smal paadje, door tuintjes van het water gescheiden. Die paden werden afzonderlijk een naam gegeven. In de studie van Lootsma onder de veilbrieven van de volgende bijzonderheden over de tegenwoordige Parkstraat aan:

1679, 26 Jan.: Een erf op 't „Princepadt benoorden de Kerck“, later genoemd de „nieuwe“, dat is de Bullekerk. In 1680, 18 Jan., heet het „Jan Prinsenpadt benoorden de nieuwe kerck ande Westzijde“. De koper is „d'ordre vant padt subject“.

Noorder Kerckpadt

De tien plagen aan de tegenwoordige Parkstraat

De tegenwoordige Parkstraat heet dan ook in de veilboeken het Noorder Kerckpadt. In een 'Aceoord of Ordre' van dit Noorder Kerkpad van 1 oktober 1704 wordt de gemeenschap der bewoners deftig communie genoemd.

Waarschijnlijk vormde de rij huizen, die men op de foto ziet, het einde van het pad over de sloot. Aangezien men hier dus ook een naam voor moest, vinden, heeft men ze 'De tien plagen' genoemd.

Hiervoor zijn nog wel enige gronden aan te voeren, te denken valt aan het smalle steegje, dat ervoor langs loopt en dat zelfs bakkerskarren belette bij de huizen te komen, doch er bestaat geen enkele zekerheid.

Vele oude rommel

Niets maar dan ook niets is van de historie van deze naam bewaard gebleven en een beroep op Lootsma bleef vruchteloos. Het is evenwel niet waarschijnlijk, dat de naam zomaar uit de lucht is gegrepen, doch ook hiermee zal het wel gegaan zijn zoals de Zaanse historicus schrijft: Door gebrek aan voldoende kennis en door onachtzaamheid zal menig stuk verloren zijn gegaan, terwijl in onbruik geraakte reglementen de weg van vele oude rommel zijn gevolgd.

Dat er hoogstwaarschijnlijk documenten hebben bestaan, die één en ander vermelden, mag blijken uit hetgeen Sipke Lootsma in zijn lezenswaardige boek schrijft over de padgemeenschappen, groepen bewoners van een bepaald pad, die een eigen bestuur en eigen rechten hadden.

[pad](#), [padgemeenschappen](#), [westzaandam](#)

From:

<https://www.zaanwiki.nl/encyclopedie/> - **ZaanWiki**

Permanent link:

https://www.zaanwiki.nl/encyclopedie/doku.php?id=de_tien_plagen

Last update: **2018/06/03 23:28**

